

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 44622**Nom:** Oncologia i salut pública**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 4,5**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica	Facultat d'Infermeria i Podologia	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica	Oncologia i salut pública	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

QUERALT BLASCO ANA

ESPLUGUES CEBRIAN ANA

RESUM

Les característiques del càncer, amb l'augment de coneixement i les possibilitats d'intervenció han plantejat l'elaboració d'estratègies de prevenció i de promoció de salut per part dels sistemes sanitaris, com el V Pla de salut de la Comunitat Valenciana, que marca les estratègies d'aquestes polítiques sanitàries. Aquestes polítiques es fonamenten en els aspectes preventius, assistencials i organitzatius que poden repercutir en la millora de la supervivència i de la qualitat de vida.

En aquest sentit es planteja inicialment la importància del sistema d'informació sobre el càncer i altres sistemes d'informació que permeten conèixer, d'una banda, la incidència i la prevalença dels diferents tumors, i de l'altra, informació sobre la mortalitat associada.

El càncer és un procés en l'etiologia del qual es troba l'entorn en què ens trobem immersos, els llocs on vivim, treballem, passem el temps d'oci i com fem tot això incloent l'ambient laboral, social, de forma de vida (dieta, activitat física, conductes de risc). El coneixement dels factors de risc que expliquen l'aparició d'una malaltia permet dissenyar estratègies de prevenció primària que en disminueixen la incidència, és a dir, l'aparició de casos. Per tant, es planteja conèixer quins són els factors de risc que contribueixen més

a l'increment de la incidència de càncer en la població que l'Agència Internacional d'Investigació en Càncer (IARC) de l'Organització Mundial de la Salut ha identificat en el codi europeu contra el càncer. També i lligat a això, conèixer el marc d'intervenció en promoció de salut que s'ha mostrat més capaç de canviar aquests riscos en la població en els seus cinc àmbits d'acció que recull la carta d'Ottawa.

El següent aspecte que cal tenir en compte és la importància del diagnòstic precoç de la malaltia (prevenció secundària) amb la finalitat de millorar les taxes de supervivència i iniciar tractaments menys agressius.

Finalment, una revisió de l'organització i planificació dels recursos assistencials amb un enfocament multidisciplinari que permet l'atenció centrada en les persones amb càncer a fi de proporcionar a la persona l'assistència més adequada i amb la incorporació dels avanços mèdics.

A més, cal tenir en compte que és fonamental la investigació en salut pública i càncer per a permetre una retroacció i millora en la situació global de salut.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es requereixen coneixements previs d'estadística de nivell bàsic, coneixement d'anglès per a la lectura d'articles i coneixement del funcionament de les bases de dades bibliogràfiques en ciències de la salut.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2219 - Màster Universitari en Infermeria Oncològica

Acceptar la responsabilitat de la investigació en el camp de la infermeria oncològica per al seu desenvolupament professional, utilitzant l'avaluació com el mig per a reflectir i millorar la seua actuació i augmentar la qualitat dels servicis prestats.

Aplicar els coneixements adquirits a la valoració de les fonts i bibliografia històriques pròpies del Màster.

Capacitat per a dissenyar i dur a terme protocols d'investigació en infermeria oncològica.

Identificar las funciones y valorar las necesidades de la Supervisión dentro de las unidades oncológicas como coordinador/a del trabajo en equipo, participando en las actividades administrativas de planificación, organización y control, encaminadas a conseguir los objetivos de la Institución, mediante el logro de los objetivos específicos de la unidad.

Investigar i treballar de manera holística, garantint els drets i respectant les creences i voluntat de les persones davant d'un procés de càncer.

Participar en debates y discusiones, y ser capaces de resumirlos y extraer de ellos las conclusiones más relevantes y aceptadas por la mayoría.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals i aportant i coordinant els propis coneixements amb els d'altres branques i intervinents.

Ser capaç d'identificar els programes de prevenció i els aspectes relacionats amb la en salut pública en relació al càncer.

Ser capaç d'identificar les necessitats, diagnòstics i situacions de risc en cada una de les etapes de la malaltia oncològica.

Ser capaces de distinguir y seleccionar las fuentes relevantes que permitan obtener la información para facilitar la resolución de problemas, elaboración de estrategias y asesoramiento para el desarrollo de la actividad enfermera en el ámbito de la oncología.

Utilitzar les diferents tècniques d'exposició-oral, escrita, presentacions, panells, etc-per comunicar els seus coneixements, propostes i posicions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Característiques del V Pla de salut de la Comunitat Valenciana. Situació actual

Recomanacions de l'OMS i organismes internacionals.

Estratègies del V Pla de salut per a reduir la incidència del càncer a la Comunitat Valenciana.

2. Epidemiologia

Sistemes d'informació sobre càncer.

Registres de tumors. Funcionament i organització.

Sistema d'Informació Oncològic de la Comunitat Valenciana.

Anàlisi d'incidències i prevalences. Estimacions del Sistema d'Informació Oncològic.

3. Prevenció primària

La promoció de la salut com a instrument per a la intervenció en salut pública. Desigualtats en salut. Conceptes bàsics de prevenció primària en càncer. Codi europeu contra el càncer.

Càncer i tabaquisme.

Càncer i alimentació.

Càncer i obesitat i sobrepès.

Càncer i activitat física.

Càncer i lactància materna.

Càncer i riscos ambientals.

Càncer i riscos laborals.

4. Prevenció secundària

Prevenció secundària i diagnòstic precoç.

Sistemes de cribratge. Cribratge poblacional i cerca activa.

Programa de prevenció de càncer de mama.

Programes de consell genètic en càncer familiar.

Programa de prevenció de càncer colorectal.

Programa de prevenció de càncer cervical.

5. Assistència sanitària al pacient oncològic

Organització dels recursos assistencials. Integració dels recursos.

L'ús de guies d'actuació clínica.

Multidisciplinarietat dels recursos.

6. Investigació en salut pública i oncologia

Línies d'investigació en salut pública i oncologia. Investigació sobre factors de risc de càncer.

Estratègies d'intervenció per a la reducció de la incidència de càncer. Prevenció secundària del càncer.

Desigualtats de salut i càncer.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Seminari	8,00
Aula informàtica	7,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	67,50

Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques de docència a l'aula.

Tallers teoricopràctics i seminaris.

Pràctiques a l'aula.

Pràctiques a l'aula d'informàtica.

Treball de l'estudiantat.

AVALUACIÓ

La nota final de l'assignatura consta d'un 50% corresponent a l'examen final i un 50% a tasques que es realitzen al llarg del curs, tant individuals com grupals (activitats a l'aula que s'envien al professorat mitjançant l'aula virtual i participació en discussions a l'aula). La puntuació corresponent a les tasques realitzades al llarg del curs només se sumarà si s'aprova l'examen teòric.

Es tindrà en compte l'assistència i la participació en les activitats d'aula.

BIBLIOGRAFIA

- *ENLACES DE INTERÉS:
  - Strategies to improve and strengthen Cancer Control Programmes in Europe. Geneva. Organización Mundial de la Salud, 2004. Disponible en: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/68722>.
  - Programas nacionales de lucha contra el Cáncer: directrices sobre política y Gestión. 2ª Edición. Ginebra. Organización Mundial de la Salud, 2002. Disponible en: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42529>
  - World Cancer Report. Lyon. Centro Internacional del Cáncer, 2003. Disponible en: <https://publications.iarc.fr/Non-Series-Publications/World-Cancer-Reports/World-Cancer-Report-2003>
  - Código Europeo contra el Cáncer <https://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/es/> - Cataluña: Pla director d'oncologia. Disponible en: https://salutweb.gencat.cat/ca/ambits_actuacio/linies_dactuacio/estrategies_salut/cancer/pla_director/
  - Andalucía: Plan integral de oncología de Andalucía. Disponible en: <https://www.>

- juntadeandalucia.es/organismos/saludyfamilias/areas/planificacion/planes-integrales/paginas/pioa.html
- V Plan de salud de la Comunidad Valenciana. https://www.sp.san.gva.es/DgspPortal/docs/V_Plan_de_Salud_CAST.pdf
  - Servicio del Plan Oncológico. Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública. <http://www.sp.san.gva.es/sscc/servEntrada.jsp?CodSer=S007&Opcion=SANMS15&Pag=servDatos.jsp&MenuSup=SANMS1&Seccion=SANPS158&Nivel=2>
  - Hernandez Aguado, I. et al. (2018). Manual de epidemiología y salud pública para grados en ciencias de salud. Madrid: Panamericana. 3a ed.
  - Argimon Pallás, JM. Et al. (2013) Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Barcelona: Elsevier. 4ª ed.
  - Ahlbom, A. (1987, 1992, 2007). Fundamentos de epidemiología. Madrid: Siglo XXI de España.
  - Last, J. (1993). Salud Pública y Medicina Preventiva. Madrid: McGraw-Hill. 6 vol.
  - Piédrola Gil, G. directores Joaquín Fernández-Crehuet Navajas. . . [et al.] (2016). Medicina preventiva y salud pública. Barcelona : Elsevier-Masson.